

Wspomnienie o Profesor Janinie Dziukowej (1927–2013)

Profesor dr hab. nauk medycznych Janina Dziukowa urodziła się w Warszawie. Jej wczesna młodość przypadła na tragiczne lata wojny i powstania warszawskiego.

Studia medyczne ukończyła na Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując dyplom lekarza w roku 1952.

Całe swoje życie zawodowe związała z Instytutem Onkologii w Warszawie.

Tytuł doktora nauk medycznych otrzymała w 1961 roku na Uniwersytecie Jagiellońskim za pracę „Radiodiagnostyka zmian nowotworowych okolicy skrzydłowo-szczękowej”, przygotowaną pod kierunkiem profesora Janusza Buraaczewskiego. W 1975 roku uzyskała stopień doktora habilitowanego.

Była najbliższą współpracownicą prof. Janusza Buraaczewskiego. Razem tworzyli podwaliny diagnostyki obrazowej w onkologii, przez wiele lat prowadzili — legendarne już dziś — kursy diagnostyki guzów kości. To dzięki ich wysiłkom w 1977 roku opublikowano „Radiodiagnostykę zmian nowotworowych” — pierwszy nowoczesny podręcznik radiologii w tej dziedzinie, który do dnia dzisiejszego stanowi lekturę obowiązkową dla lekarzy przygotowujących się do egzaminu specjalizacyjnego.

Prof. Dziukowa, po odejściu na emeryturę profesora Buraaczewskiego, została kierownikiem Zakładu Radiodiagnostyki Centrum Onkologii — Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie i piastowała tę funkcję przez 16 lat — do roku 1997.

W latach 80. ubiegłego wieku rozpoczęto uruchamianie i organizację nowego Centrum Onkologii na Ursynowie. Pani Profesor z ogromną energią i zapałem poświęciła się organizacji nowego Zakładu Radiodiagnostyki. Było to bardzo trudne zadanie. W swoich planach wykazała się wspaniałą intuicją i wizjonerstwem. W tym czasie zaczęły się rozwijać nowe techniki obrazowania — tomografia komputerowa i rezonans magnetyczny. Trudno było wówczas przewidzieć, jaka będzie ich rola w diagnostyce onkologicznej. Prof. Dziukowa prawidłowo oceniła ich przydatność i w nowym Zakładzie postawiła na nowoczesność. Za Jej kierownictwa

na Ursynowie pracował pierwszy spiralny dwurzędowy tomograf komputerowy oraz 2 aparaty magnetycznego rezonansu. Wtedy też wprowadziła pierwszy cyfrowy aparat do zdjęć klatki piersiowej.

W tym czasie, wraz z młodym zespołem, zajęła się organizacją nowoczesnej diagnostyki chorób piersi. Pracownia była wyposażona w nowoczesne aparaty do mammografii, do biopsji gruboigłowej pod kontrolą mammografii oraz w aparaty usg. Była to w owym czasie jedyna pracownia

mammografii w Polsce, która posiadała certyfikat jakości American College of Radiology.

W oparciu o zebrany materiał powstał pierwszy polski podręcznik mammografii pod redakcją prof. Janiny Dziukowej w 1998 r., który doczekał się drugiego wydania w roku 2006.

Przedstawiono powyżej fakty biograficzne mało mówią o tym, jaka była na co dzień. Była profesorem „z klasą”. Niezwykle wymagająca, zarówno od innych, jak i od samej siebie, budziła powszechny respekt i szacunek. Jej niezwykłą cechą było wspaniałe poczucie humoru, zaprawione nutką krytycyzmu. Tym wyróżniała się w każdym towarzystwie. Na dużych imprezach zawsze była otoczona przez grupę słuchaczy, którzy chętnie słuchali jej zabawnych anegdot i opowieści. Nawet po odejściu na emeryturę brała aktywny udział w pracach Zarządu Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego.

Wyszkoliła całe pokolenie młodych radiologów, z których wielu od lat pracuje poza granicami kraju. Większość Jej uczniów utrzymywało z Nią osobisty kontakt.

Dla nas, Jej wychowanków, na zawsze pozostanie niekwestionowanym autorytetem i wzorem do naśladowania.

Zawsze będzie nam Jej brakowało.

Prof. dr hab. n. med. Urszula Grzesiakowska
 Zakład Radiodiagnostyki
 Centrum Onkologii — Instytut
 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie